

Oblastní odbor SRS
Zemědělská 1 a
613 00, Brno

Brno 13.6.2011
čj. **SRS 040156/2011**

Zpráva č. 11 oblastního odboru BRNO o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 6.6.– 12.6.2011

1. Počasí

V první polovině sledovaného období převládalo jasné počasí s letními teplotami v rozmezí 26-28 °C přes den a 14-17 °C v noci. Od druhé poloviny sledovaného období došlo k ochlazení (denní teploty 18-23 °C, noční teploty 9-13 °C) a vyskytovaly se dešťové přeháňky. Místy byly zaznamenány silné bouřky a přivalové deště. Úhrn srážek za sledované období byl 10 – 45 mm.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Probíhá chemická ochrana proti původcům klasových chorob v ozimých obilninách. Preventivně jsou ošetřovány vinice proti plísni révy a padlí révy. V pravidelných sledech probíhají chemické zásahy proti strupovitosti a padlí v jádrovinách. Probíhá sklizeň jahod, třešní a raných brambor.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 69 - 71 BBCH)

První výskyt **hnědé rzivosti pšenice (*Puccinia recondita*)** na listech byl zjištěn na okrese Znojmo (Hrabětice, 3.6.).

První výskyt infekce **padlí pšenice (*Erysiphe graminis* f. *sp. tritici*)** v klasech byl objeven na okresech Znojmo (Dyje, 7.6.) a Břeclav (Hustopeče, Starovice, 7.6., Horní Bojanovice, 9.6.).

První výskyt **růžovění klasů pšenice (*Fusarium spp.*)** v klasech byl zaznamenán v okrese Břeclav (Horní Bojanovice, 9.6.).

Napadení klasů se pozoruje v době mléčné zralosti až voskové zralosti (RF 75-85). Kontroluje se minimálně 20 rostlin.

Fungicidní ošetření se provádí v BBCH 61-69, dle signalizace, nebo při ohrožení v době kvetení.

Lokálně slabý výskyt larev **kyjatky osenní (*Sitobion avenae*)** v klasech byl zjištěn v okrese Břeclav (Horní Bojanovice, 7.6.).

Lokálně střední výskyt housenek **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)** v klasech byl zaznamenán v okrese Břeclav (Starovice, Hustopeče, 7.6.).

Pozorování se provádí v okrajovém, 50m pásu v blízkosti dřevin. Ve fázi sloupkování se sledují miny na listech, kontroluje se 100 odnoží (10míst x10 odnoží). Ve fázi mléčné zralosti se sledují housenky, kontroluje se 100 klasů (10míst x10 klasů).

K cílenému ošetření není registrován žádný přípravek.

JEČMEN OZIMÝ (RF 71 - 73 BBCH)

Lokálně střední výskyt **sítovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** na listech byl zaznamenán na okrese Břeclav (Starovice, 7.6.).

První výskyt **černí (*Cladosporium spp.*)** v klasech byl zjištěn na okrese Znojmo (Božice, 8.6.).

Lokálně silný výskyt **padlí ječmene (*Erysiphe graminis f. sp. hordei*)** na listech byl objeven v okrese Znojmo (Božice, 8.6.).

První výskyt **růžovění klasů ječmene (*Fusarium spp.*)** v klasech byl zaznamenán v okrese Uherské Hradiště (Havříce, 6.6.).

Napadení klasů se pozoruje v době mléčné zralosti až voskové zralosti (RF 75-85). Kontroluje se minimálně 20 rostlin.

Fungicidní ošetření se provádí v BBCH 61-69, dle signalizace, nebo při ohrožení v době kvetení.

JEČMEN JARNÍ (RF 61-69 BBCH)

První výskyt larev **kyjatky osenní (*Sitobion avenae*)** v klasech byl zjištěn v okrese Znojmo (Božice, 8.6.).

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 71-79 BBCH)

První výskyt **alternariové skvrnitosti brukvovitých (*Alternaria spp.*)** na šešulích byl zjištěn na okrese Znojmo (Dobšice, 7.6.).

První výskyt **šedé plísnovitosti brukvovitých (*Botryotinia fuckeliana*)** na šešulích byl objeven na okrese Břeclav (Boleradice, 10.6.).

Přímá ochrana proti oběma chorobám spočívá v moření osiva a fungicidním ošetření v růstové fázi 65 BBCH- plný květ.

První výskyt larev **krytonosce šešulového (*Ceutorhynchus obstrictus*)** v šešulích byl objeven na okresech Znojmo (Dobšice, 7.6.) a Břeclav (Boleradice, 9.6.).

První výskyt imag a larev **mšice zelné (*Brevicoryne brassicae*)** na šešulích a stonku byl zjištěn na okresech Uherské Hradiště (Drslavice, 6.6.), Znojmo (Dobšice, 7.6.) a Břeclav (Němčičky 9.6.).

Chemické ošetření je účelné do 10 dnů po odkvětu. Později je neúčelné.

MÁK SETÝ (RF 43-50 BBCH)

První výskyt imag a vajíček **krytonosce makovicového (*Neoglocianus maculaalba*)** na květním poupěti byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Ostrožská Nová Ves, 6.6.).

Pozorování dospělců se provádí v období kvetení, RF 52-54 BBCH na 50-ti květech.

Ošetření registrovaným insekticidem před květem, ve fázi háčkování se provede při zjištění více jak 5-ti brouků na 1 květ.

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ (RF 63-67)

Lokálně střední výskyt **kyjatky hrachové (*Acyrtosiphon pisum*)** na listech byl objeven v okrese Břeclav (Němčičky, 9.6.).

Pozorování se provádí 1x týdně od fáze druhého jednoduchého pravého listu do počátku žluté zralosti. Na 10-ti místech v porostu se prohlédne vždy 10 rostlin (celkem 100), mšice se z každé rostliny oklepou na papír a spočítají.

Ošetření se doporučuje při zjištění výskytu 3-5 jedinců (samiček a nymf) na rostlinu bez ohledu na růstovou fázi.

Střední intenzita náletu imag **obaleče hrachového (*Cydia nigricana*)** do feromonového lapače byla zaznamenána v okrese Břeclav (Horní Bojanovice, 3.6.).

Monitoring letu imag se provádí pomocí feromonových lapačů, 2x týdně se zaznamenává počet odchycených samců.

Insekticidní zásah je třeba zvážit, pokud je zaznamenáno více jak 6 samců ve dvou feromonových lapácích za den. Chemické ošetření musí být cíleno proti líhnoucím housenkám, ošetřuje se tedy 7-10 dnů po kritickém přírůstku náletu.

SÓJA LUŠTINATÁ (RF 55-61)

První výskyt **mšice makové (*Aphis fabae*)** na listech byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Vlčnov, 6.6.).

OKOPANINY

BRAMBOR OBECNÝ (RF 51-99 BBCH)

První výskyt **plísně bramboru (*Phytophthora infestans*)** na listech byl zjištěn v okrese Břeclav (Hrušky, 6.6., Němčičky 9.6.).

První výskyt **hnědé skvrnitosti listů (*Alternaria solani*)** na listech byl zjištěn na okrese Znojmo (Krhovice, 8.6.).

Lokálně střední výskyt **černání stonků brambor (*Erwinia carotovora*)** je hlášen z okresu Břeclav (Břeclav, Moravský Žižkov, Rakvice).

Lokálně střední až silný výskyt larev L₁ – L₄ **mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*)** na listech a stoncích byl objeven na okresech Znojmo (Hrabětice), Břeclav (Břeclav, Němčičky, 10.6.).

První výskyt vajíček a larev L₁ **mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*)** na listech a stoncích byl zaznamenán v okrese Uherské Hradiště (Nedakonice, 6.6.) a první výskyt larev L₂ a L₃ (Polešovice, 6.6.).

Porost se prochází ve směru výsadby a zaznamenává se počet brouků. Počet a délka průchodů se stanoví tak, aby bylo prohlédnuto 0,1 ha, u ploch větších jak 10 ha 0,2 ha, přičemž je nutno porost projít nejméně 4x na různých místech tak, aby bylo podchyceno průměrné napadení.

Chemickou ochranu je třeba zahájit při výskytu 100 brouků, nebo 5000 larev na 1 ha.

ZELENINA

Košťáloviny

Lokálně silný výskyt **molice vlašovičnickovité (*Aleurodes proletella*)** byl pozorován v okrese Břeclav (Kostice, Hrušky, 10.6.).

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 73-74 BBCH)

První výskyt **strupovitosti jabloně (*Venturia inaequalis*)** na plodech byl zjištěn v okresech Uherské Hradiště (Nedakonice, 6.6.), Zlín (Žlutava, 6.6.) a Břeclav (Němčičky, Moravský Žižkov, 9.6.).

Rozlézání larev 1. generace **štitenky zhoubné (*Quadraspidiotus perniciosus*)** bylo zjištěno v okrese Uherské Hradiště (Nedakonice, 6.6.).

Střední výskyt intenzity náletu dospělců **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** do feromonového lapače byl zjištěn v okrese Zlín (Žlutava, 6.6.). Silný výskyt byl vyhodnocen v okresech Vsetín (Vsetín, 6.6.), Znojmo (Citonice, 6.6.).

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 10.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Signalizace nutnosti a doby ošetření závisí na volbě použitého přípravku. Ovicidy se používají ve dvou až třítydenních intervalech po ukončení květu jabloní, jakmile se zjistí ve feromonových lapáčích úlovek 10 a více motýlků na lapák za 3-4 dny. Potřeba ošetření larvicidy se určuje kontrolami kladení škůdce, vizuálními prohlídkami 100 náhodně vybraných plodů. Práh hospodářské škodlivosti jsou 2 vajíčka na 100 náhodně zvolených plodů a k nim přilehlých listů.

První výskyt imag **obaleče zimolezového (Adoxophyes orana)** byl zjištěn na okrese Břeclav (Velké Němčice, 2.6.).

Základem ochrany je jedno ošetření proti první generaci škůdce. K monitorování náletu se používají feromonové lapáky vyvěšené od 10. května a kontrolované 2x týdně. Ovicidní ošetření je nutné provést ihned při zjištění úlovku nejméně 10 motýlků/ lapák/1-4 ha za 3-4 dny. Larvicidní ošetření se provádí při zjištění SET 2.100 HS od doby úlovku nejméně 10 motýlků na lapák/1-4 ha za 3-4 dny. V případě potřeby je možné provést preventivní ovicidní ošetření v době zvýšeného úlovku motýlků, nebo preventivní larvicidní ošetření při zjištění SET 2.100 HS od doby zvýšeného úlovku v lapáčích.

HRUŠEŇ (RF 73 BBCH)

Lokálně silný výskyt **rzivosti hrušně (Gymnosporangium sabinae)** byl zjištěn v okrese Břeclav (Břeclav, Mikulov, Hrušky, Moravský Žižkov).

Rez hrušně je dvojbytná rez. Hostitelem jsou všechny druhy rodu hrušeň a jalovec. Základem ochrany je dostatečná izolační vzdálenost mezi hostiteli (alespoň 150 m). Ohrožené výsadby je třeba v době před květem a po odkvětu ošetřit fungicidem proti strupovitosti hrušně, který má dobrou vedlejší účinnost proti rzi.

Lokálně střední výskyt **hálčivce hrušňového (Eptimerus pyr)** na listech byl objeven v okrese Břeclav (Valtice, 10.6.).

Peckoviny

SLIVŮŇ (RF 73-75 BBCH)

Vrchol náletu imag **obaleče švestkového (Cydia funebrana)** ve feromonovém lapači byl zaznamenán v okrese Zlín (Žlutava, 2.6.), v okrese Uherské Hradiště (Buchlovice, 3.6.).

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 1.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Imaga létají ve dvou vlnách. Proti první generaci je třeba zasahovat jen v případě nízké násady plodů. Proti druhé generaci se doporučuje aplikovat registrované insekticidy za týden po vrcholu letu samců do feromonových lapáků, nebo při zjištění dvou a více vajíček na 100 náhodně odebraných plodech.

BROSKVOŇ (RF 75-76 BBCH)

První výskyt **kadeřavosti broskvoně (Taphrina deformans)** na plodech byl zaznamenán v okrese Uherské Hradiště (Zlechov, 6.6.).

První výskyt **suché skvrnitosti listů (Stigmina carpophila)** na plodech byl zaznamenán v okrese Uherské Hradiště (Zlechov, 6.6.).

První vrchol letové aktivity dospělců **makadlovky broskvoňové (Anarsia lineatella)** byl ve feromonovém lapači ve střední intenzitě zjištěn v okrese Znojmo (Těšetice, 7.6.)

MERUŇKA (RF 75-77 BBCH)

Ojedinelý silný výskyt **mšice švestkové (Hyalopterus pruni)** byl zaznamenán na okrese Břeclav (Hrušky, 10.6.).

První vrchol letové aktivity dospělců **obaleče meruňkového (Enarmonia formosana)** ve feromonovém lapači se silnou intenzitou byl zaznamenán v okrese Znojmo (Těšetice, 7.6.).

RÉVA VINNÁ (RF 60-67)

Další projevy **vrcholové chlorózy révy** na letorostech byly pozorovány v okrese Břeclav (Němčičky, Přítluky).

První výskyt **plísně révy (*Plasmopara viticola*)** byl zaznamenán v okresech Břeclav (Břeclav, Dolní Dunajovice, 8.6.) a Uherské Hradiště (Nedakonice, 6.6.).

Pozorování se provádí při ukončení kvetení a dále v intervalu 14 dní až do 15.9. Na označených keřích se pozoruje 50 listů a 50 hroznů a určí se stupeň napadení.

Ošetření v období před květem, příp. v době kvetení se provádí, pokud jsou vhodné podmínky pro šíření onemocnění a byly zjištěny první primární výskyty. Za základní ošetření se považují dvě ošetření v období po odkvětu. Dále ošetřujeme dle potřeby až do fáze zaměkání. Počet a intenzita (interval 10-14 dní) závisí na vhodnosti podmínek pro šíření choroby, intenzitě růstu a typu přípravku.

První výskyt **padlí révy (*Uncinula necator*)** byl zaznamenán v okresech Břeclav (Břeclav, Mikulov, 6.6.).

Pozorování se provádí po odkvětu až do počátku zaměkání v intervalu 14 dní. Na označených keřích se pozoruje 50 hroznů a určí se stupeň napadení.

Mimořádně ohrožené výsadby se za příznivých podmínek pro šíření padlí ošetřují poprvé již ve fázi 6 listů. Tyto vinice ošetřujeme 2x před květem. Méně ohrožené výsadby ošetříme poprvé před květem, dále v intervalu 7-14 dnů, podle stupně ohrožení porostu a typu přípravku, až do fáze zaměkání.

První výskyt housenek **obalečika jednopásého (*Eupoecilia ambiguella*)** byl v květenství zaznamenán v okrese Břeclav (Němčičky, 10.6.). Nálety imag **obalečika jednopásého (*Eupoecilia ambiguella*)** a **obaleče mramorovaného (*Lobesia botrana*)** do feromonových lapačů na okrese Břeclav byly ve sledovaném týdnu nulové.

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 20.4. do ukončení letu 2. Generace (zpravidla do 15.8.).

Ošetření je třeba zahájit 7-8 dní po vrcholu letu 1. nebo 2. generace. Proti 1. generaci se ošetřuje jen při malé násadě květenství, nebo při mimořádně silném výskytu motýlů ve feromonovém lapači. Ošetření proti 2. generaci je účelné pokud se ve feromonovém lapači zjistí při 2 až 3 denním intervalu 8-10 dospělců v průměru na jeden lapač. Trvá-li let motýlů delší dobu, je možné ošetření zopakovat s přihlédnutím k délce doby účinnosti použitého insekticidu.

SVĚTELNÝ LAPAČ

První výskyt **zavíječe kukuřičného (*Ostrinia nubilalis*)** ve světelném lapači byl zaznamenán na okresech Uherské Hradiště (Chylice, 31.5.) a Znojmo (Obelkovic, 3.6.).

Za oblastní odbor Brno zpracovala: Ing. Eliška Kopřivová